

Proplouvání mezi ostrůvky nabízí řadu krás, ale taky nebezpečí těsně pod hladinou.

MEZI OSTROVY ŠVÉDSKA

Dobrodružství, příroda a sauna na dosah

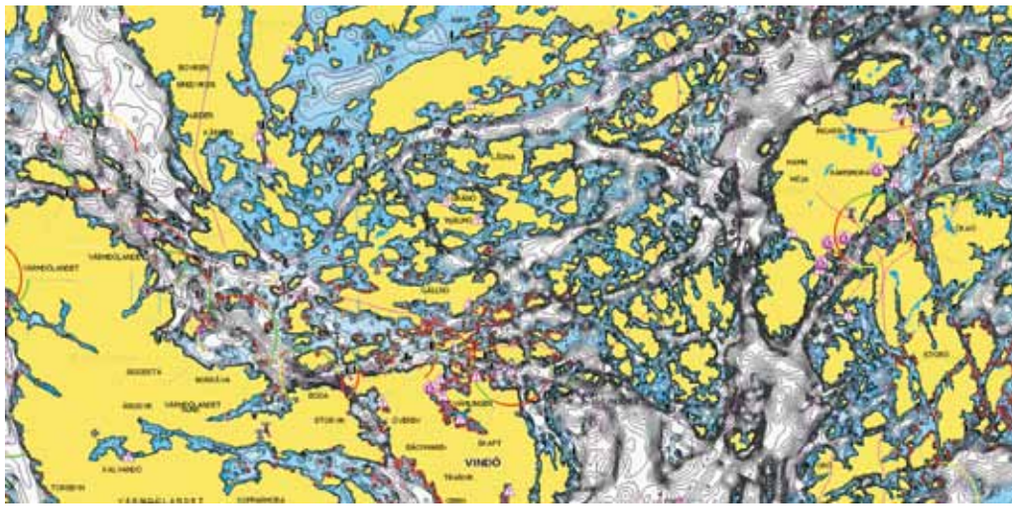
Vítejte v zemi tisíců ostrovů. A kdyby jen tisíců, čeká nás plavba v zemi s nejvíce ostrovy na světě. Jen Stockholmské souostroví, do kterého se vydáváme, nabízí navigační výzvu mezi dvaceti tisíci ostrovy. Co nás čeká? Dobrodružné kličkování mezi skalami, krásná příroda, perfektní jachtařská infrastruktura a večerní odměna ve formě sauny.

Před zahájením plavby se pěšky vydáváme na nákup do deset minut jízdy autem vzdáleného supermarketu. Už při cestě tam je nám jasné, že zpět budeme muset vzít taxík, nicméně těch moc v městečku Saltsjöbaden, kde se nachází marina i obchod není, a tak je potřeba čekat půl hodiny na příjezd taxi ze Stockholmu. Pro příště víme, že jej musíme volat s předstihem, teď ale situaci zachránil Švéd, který zrovna odjížděl z obchodu v jeho Fordu F100 z roku 1968. Nejdříve jsme se ostýchali zeptat, ale pohled na prázdnou, nevyužitou korbu nenechal klidného našeho velvyslance z Uherského Hradiště, Kubu, který pronesl (čtěte nahlas se Slováckým přízvukem): „Hoši, tož nezlobte se na mňa, ale ten nemóže odjet prázdný." A ani jsme se nenadáli a už jsme se i s nákupem vezli do mariny. V záplavě elektromobilů jsme se cítili v tomto dunícím osmiválci jako z jiné planety. A taky to byla naše první a vůbec ne poslední zkušenost s přívětivostí a ochotou švédských obyvatel.

Vzhůru přídí proti skalám

Po velmi vřelém přivítání v marině a pohodovém check-inu, vyplouváme vstříc souostroví. Mimo jiné mi z check-inu utkvěla v hlavě jedna informace od base managera: "Jestli nabouráte do skály, tak to prosím nedělejte v plné rychlosti."

Hned po vyplutí nás Švédsko dostává do kolen. Kolem divoká příroda, zlatá hodinka, krásný sailing mezi ostrůvky, všude okolo typická švédská stavení a vilky. A to vše bez jediné vlnky, které ostrovy mezi kanály nepropustí.

Už jen letmý pohled na mapu napoví, že navigační část plavby bude zážívná.

Kapitána, který pluje ve Švédsku poprvé, čekají hned první večer dva momenty, se kterými se nejspíše nesetkal, pokud prozatím plul jen ve Středozemním moři. A to proplouvání úzkými koridory do zátoky, kde hloubkoměr často ukazuje i menší hloubku, než je ponor lodě kvůli mořským řasám vyrůstajícím ze dna. A také kotvení přídí ke skále, kdy je zapotřebí vypustit druhou kotvu ze zádě a u skály se vyvázat přídí buď o stromy nebo zatlouct klíny do spár a vyvázat se o oka na těchto klínech. Při tomto manévru je potřeba být velmi precizní, stále si hlídat profil dna a připlout vystupujícímu členovi posádky na dosah ke skále. A opřená loď o skálu? Běžná praxe, s tím si nemáme podle base managera lámat hlavu, počítá se s tím a bylo to vidět na obouchané přídi naší jinak nové lodě.

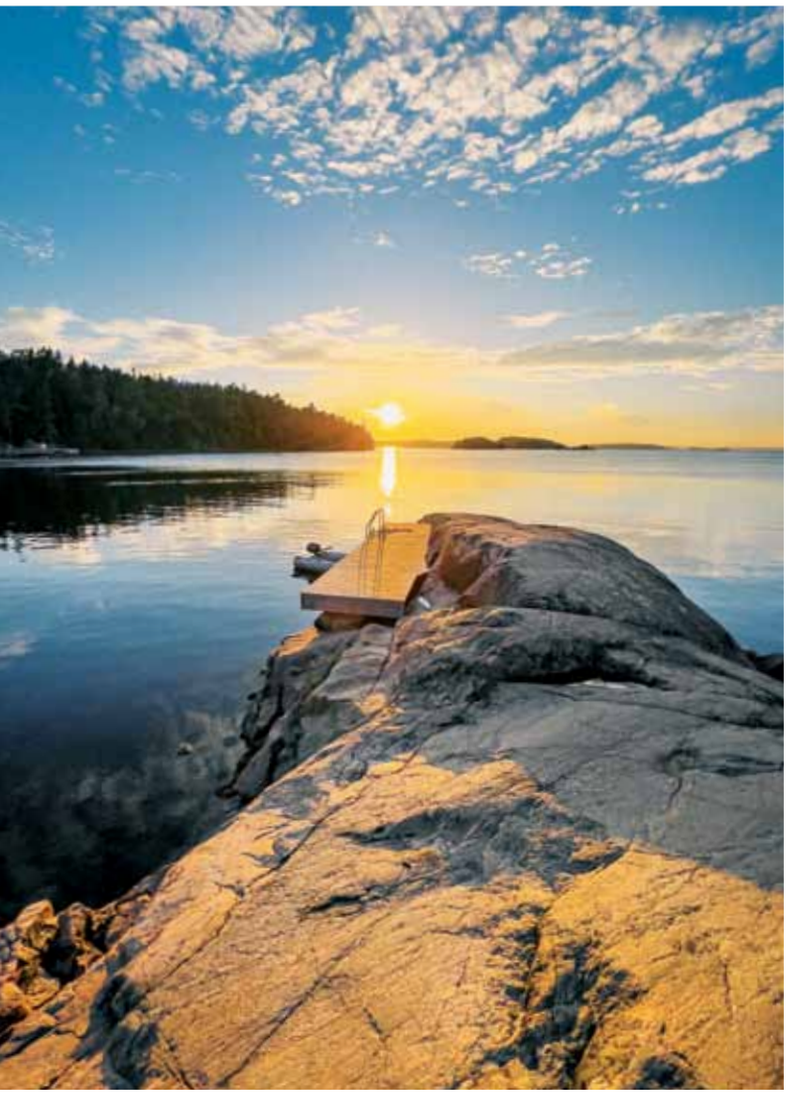

Autor textu ve stylizaci „JFK Sailing"

Kotvení přídí ke břehu. A jak se na příď běžné charterové nastupuje? Když nejsou ve výbavě příďové schůdky tak prostě špatně.

Proč ke skále nenacouváme? Profil dna nám to jednoduše nedovolí, svažuje se postupně a kdybychom ke břehu couvali, tak nám bude zaclánět kormidlo, které bychom o svažující se skálu poškofili. Naopak příď lodě je až ke kýlu téměř rovná se zanedbatelným ponorem.

Po sauně následuje osvěžující skok do moře při západu slunce.

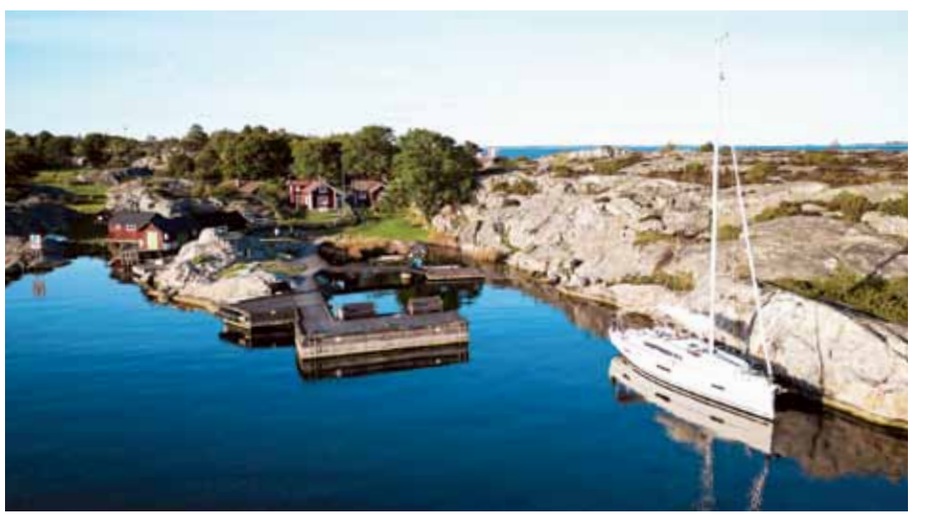
Proplouváme úzkými kanály

Země grilování, pikniků a sauny

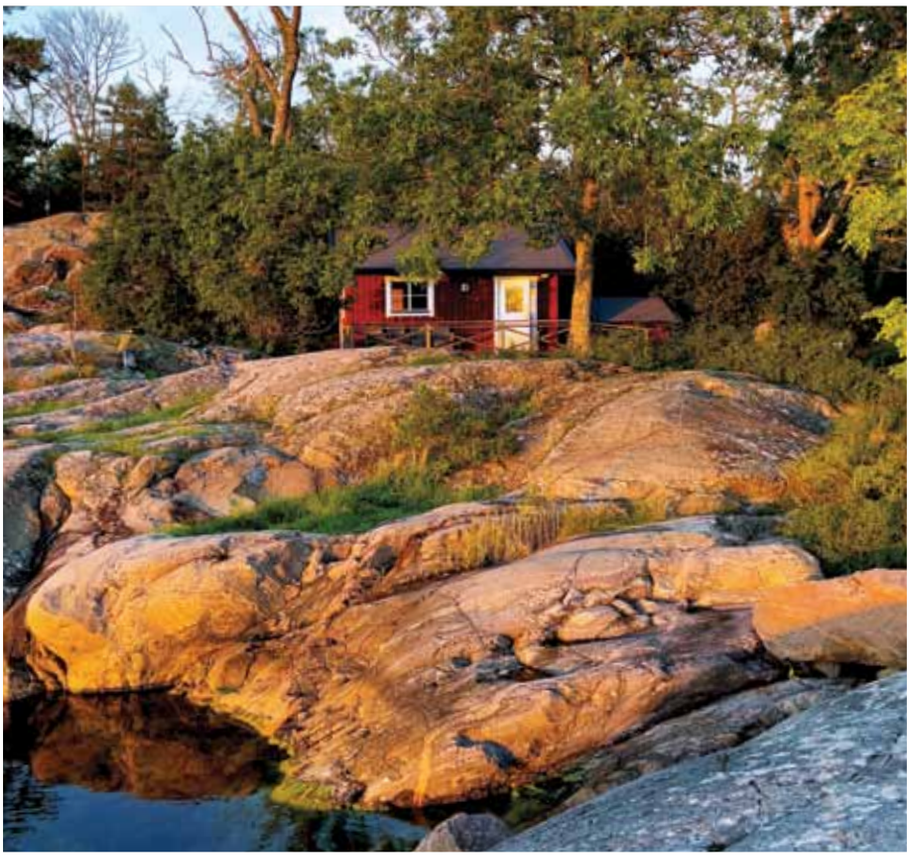
Jestli něco Švédové dotáhli k dokonalosti, tak je to rozmístění veřejných grilů, piknikových stolů, saun, odpadkových košů, toalet a jiného zázemí všude po ostrovech. Po zakotvení u ostrova tak vždy vystupujeme a jdeme na průzkum. Ostrůvky jsou krásně zelené, porostlé mechem a tam, kde byste si představili ideální místo na grilování, tak ono tam vždy jedno je. Často i s grilem, stolem a připravenými polínky. Při toulkách po ostrovech nacházíme také veřejné sauny, které jsou buď samoobslužné na dřevo nebo o pár švédských korun dražší, ale s elektrickými kamny. Saunování a následný skok do studeného moře je naší každodenní odměnou po celodenním jachtingu v chladném počasí.

Krása vnějších ostrovů

Po tempu asi deseti réček na asi sto metrech čtverečních se prokousáváme na vnější ostrovy s výrazně menší vegetací, které zdobí typické švédské domky červené barvy. Po celou dobu si užíváme perfektní podmínky k plachtění. Kormidelník si stále hlídá nebezpečí pod hladinou, která jsou prakticky všude a jen si řídí jeden obrat za druhým. To vše za svěžího větru, ale nulových vln. Na lodi tak panuje pohoda a atmosféra nám připomíná fotky Johna Fitzgeralda Kennedyho, který se rád prohánět na plachetnici poblíž Bostonu. Od té doby, co to Tom na lodi vzpomněl,

Ostrov Bullerö a my jako jediní návštěvníci

Sauna na ostrově Grinda

jsme začali plachtění ve Švédsku přezdívat "JFK Sailing". Nocujeme na ostrově Bullerö, kde se nachází pár domků a muzem tradičního života na ostrovech. Znovu nás překvapuje švédská důvěra v lidskou dobrotu. Na ostrově není ani noha,

Z mariny Grinda do sauny, stylově na dinghym

inzerce

Zátoka a sauna jen pro nás.

ale muzeum se všemi exponáty a technickým vybavením je pro návštěvníky otevřené. Na noc tak máme nejen celý ostrov, ale také soukromé muzeum. Čekáme, jestli v noci neoživnou vycpaní Vikingové ve stylu filmu Noc v muzeu, ale s lehkým zklamáním žádného nepotkáme. Při proplouvání vnějším pásem ostrovů ještě zastavujeme v Sandshammu, jediném větším městě v okolí. Jde o oblíbené letovisko s marinou, pár restauracemi a malým obchodem, kde doplňujeme zásoby.

S návratem hlouběji mezi ostrovy se holé ostrovy začínají znovu zbarvovat do sympatické zelené a šedavé skály zarůstají měkkým mechem. Krása jachtingu ve Švédsku spočívá v tom, že se můžete jen tak „ztratit" mezi ostrovy a objevíte neskutečná místa. Kotvíme jak na neznámých ostrovech, které se nám zkrátka líbí, tak i na známějších místech jako je ostrov Grinda. Vítá nás prázdná marina, pár farmářů na ostrově na místním statku a všudypřítomné výběhy pro hospodářská zvířata. Ostrov je kouzelně porostlý mechem a zátoky lemují hladké balvany. Až nám to v jedné zátoce nedá a spontánně skáčeme všichni do moře.

Malý jachtklub na sympatickém ostrově.

Vyzvednutá loď působí epicky a muzeum rozhodně stojí za návštěvu.

Plovoucí sauna

O tom, že se v souostroví nachází plovoucí sauny víme, ale netušíme, jestli se nám podaří zrealizovat náš plán zakotvit a přespat u jedné z nich. Našli jsme jednu takovou, navíc vhodně

umístěnou v kryté zátoce, což nám s ohledem na blížící se studenou frontu hodí. Oslovujeme majitele a ten nám přespání za ne úplně nízký poplatek dovoluje. Nicméně zážitek z vyvázání k sauně, přečkání špatného počasí při saunování a grilovačka při západu slunce stál za každou švédskou korunu.

Podařilo se, na noc zůstáváme u sauny.

Stockholm a grandiózní vrak lodě Vasa

Při návratu do domovské mariny v Saltsjöbaden plánujeme ještě zastavit v samém srdci Stockholmu, v přístavu hned vedle známého muzea lodě Vasa. Ta se převrátila a potopila na své první cestě v roce 1628 hned ve Stockholmu těsně po vyplutí. Na mořském dně v jílu a blátě strávila tato pozoruhodná válečná loď 333 let, než byla vyzvednuta v téměř neporušeném stavu. Vidět takovou loď na vlastní oči je fascinující a doporučuji to každému námořníkovi. Proč se loď potopila? Švédský král se údajně dozvěděl, že nepřátelské Polsko započalo stavbu ještě mohutnější lodě, než již měli Švédové. Z rozkazu krále tak bylo na palubu umístěno ještě více děl oproti původnímu plánu, a tím se narušila celá statika lodi. Stačily dva poryvy slabého větru a dílo bylo dokonáno.

Čeká nás poslední přeplavba a tankování. Ale taky odsávání fekálních tanků. Ve Švédsku je totiž zakázáno je vypouštět v souostroví a doporučuje se předávat loď zpátky s dokladem o zaplacení odsátí tanků. Jak benzinka, tak i stanice na odsávání fekálních tanků funguje bezobslužně, a tak si vše zařizujeme sami a míříme zpátky do domovské mariny.

Text Petr Pitucha, yachtersbaby.cz
Foto Tomáš Dunovský AROHA

A dokonalá duha na závěr

inzerce